

කෘෂි තාක්ෂණ තොරතුරු

කෘෂි තාක්ෂණ තොරතුරු කඩිනමින් ගොවි ජනතාව අතරට ලබාදීමේ අත්වැලකි

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ජාතික කෘෂිකර්ම තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානයේ ප්‍රකාශනයකි

තාක්ෂණික පත්‍රිකා අංක 61 - 2021 සැප්තැම්බර්

කෘෂි-කාලගුණික උපදේශනය - 2021/22 මහ කන්නය තුළ සැප්තැම්බර් සිට නොවැම්බර් මාසය දක්වා

කාලගුණ විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් අනාවැකි පළකර සිටින්නේ දිවයිනේ බොහෝ පළාත්වලට මෙම කාලයේ ලැබෙන සාමාන්‍ය වැසි පතනයට ආසන්න අගයක වර්ෂාපතනයක් ලැබීමට 2021 සැප්තැම්බර් මාසය තුළදී බොහෝ ඉඩකඩ පවතින බවයි. ඒ මගින් තවදුරටත් අනාවරණය කර සිටින්නේ පැසිෆික් හා ඉන්දීය සාගරවල දැනට පවතින සාගර-වායුගෝලීය තත්වයන් මත, දිවයිනේ බොහොමයක් කෘෂි පාරිසරික කලාපයන් තුළ 2021/22 මහ කන්නයේ දෙවන අන්තර් මෝසම් කාලයේදී (ඔක්තෝබර් - නොවැම්බර්) ලැබීමට නියමිත සාමාන්‍ය අගයට වඩා අඩු වැසි පතනයක් බොහෝ දුරට සිදුවිය හැකි බවයි. මෙම අනාවැකිය මූලිකව පදනම් වී ඇත්තේ ඉන්දීයන් සාගරයේ පවත්නා ඍනාත්මක IOD තත්වය හා මධ්‍යම නැගෙනහිර පැසිෆික් සාගරයේ තිබෙන ලා නිනා (La Nina) ආකාරයේ දුර්වල සාගර-වායුගෝලීය සංසරණයයි. මේ දෙකම පිලිවෙලින් නොවැම්බර් හා දෙසැම්බර් යන මාසයන්හි අවසානය දක්වා බලපැවැත්වීමට බොහෝවිට ඉඩකඩ තිබේ. එළඹෙන මහ කන්නයේ පළමු භාගය වන දෙවන අන්තර් මෝසම් වැසි කාලය තුළදී සාමාන්‍ය අගයට වඩා අඩු වර්ෂාපතනයක් ලබාදෙනු ඇත්තේ මෙම සාගර-වායුගෝලීය තත්වයන් දෙක මගිනි.

දේශීය කෘෂිකර්මාන්තය වෙනුවෙන් මෑතකදී හඳුන්වාදුන්, හැකි උපරිමයෙන් රසායනික පොහොර වෙනුවට කාබනික පොහොර භාවිතාකිරීම, රසායනික වළ්නාශක භාවිතය සම්පූර්ණයෙන්ම තහනම්කිරීම වැනි නව ප්‍රතිපත්ති බලගැන්වෙන පසුබිමකදී, මහ කන්නයේ පළමු මාස දෙක තුළ තිබිය හැකි 'නියඟයක් වැනි' ජල උෟණ කාලගුණික තත්වයකින් වගාවට ඇතිකෙරෙන බලපෑම අවම කරලීම උදෙසා දැඩිව පිළිපැදිය යුතු පහත දැක්වෙන උපදේශන මෙසේ ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.

වි වගාව

- යන්ත්‍රෝපකරණ හා කෘෂි උපකරණ පිරිසිදුව තබාගන්න.
- ඇලවේලි වල්පැල වලින් තොරව පිරිසිදුව නඩත්තු කරන්න.
- පිරිසිදු බිත්තර වි පමණක් භාවිතා කරන්න
- වගාකන්නය තුළදී ලියද්දේ ජලමට්ටම සමාකාරව ලියැද්ද පුරා පැතිරී නඩත්තුවන පරිද්දෙන් භූමිය සමතලව පිළියෙළ කරන්න. මේ හරහා බෝගයේ තීරණාත්මක අවස්ථාවලදී සිදුවන වල්පැල මතුපිම් මර්දනය කෙරෙනු ඇත.

- සතිපතා ලැබෙන වර්ෂාපතනය සැලකිල්ලට ගනිමින් ප්‍රධාන මෙන්ම සුළු වාරිමාර්ග පද්ධතීන් වෙතින් කෙරෙන ජල නිකුත්කිරීම් වගා කන්නය පුරාවටම විධිමත් එහෙත් දැඩි කාලසටහනකට අනුව සිදුකරන්න.
- ඒකාබද්ධ පලිබෝධ කළමනාකරණ ක්‍රමෝපායයන් වගා කන්නය අවසන් වනතෙක් අනුගමනය කිරීම අනිවාර්යය වේ.
- වී වගාව සඳහා වන පොහොර නිර්දේශයට අනුකූල වන පරිදි අවශ්‍ය වන මූලික පොහොර භූමියට යොදන්න.

වාරි පද්ධති යටතේ කෙරෙන වී වගාව

විශලිත හා අතරමැදි කලාපය

- සැප්තැම්බර් මාසයේ මැද භාගයට අදාළව ලැබිය යුතු සාමාන්‍ය අගයට ආසන්නව, සවස් කාලයට, කෙටි කාලීනව, තීව්‍ර ලෙස ලැබෙන ආරම්භක වැසි උපයෝගී කරගනිමින් බිම් සැකසුම සිදුකරන්න.
- රෝද හතරේ ට්‍රැක්ටර් සමග තැටි නගුලත්, රෝද දෙකේ ට්‍රැක්ටරය සමග මෝල් බෝඩ් (Mould-board) නගුලත් භාවිතා කරමින් මූලික සී සෑම සිදුකරන්න. මේ හරහා භූමියේ තිබෙන වල්පැල වල වර්ධක කොටස් පසට යටවී දිරායාමට සැලස්වෙන අතර, වල් බිජ ඇත්නම් ඒවා පස තුළ ගැඹුරට යවා ඒවායේ ප්‍රරෝහණය අවහිර කරනු ලබයි.
- පළමු සී සෑම අවසානයේදී ලියැද්දට වතුර බැඳ, දින 14 කින් පසුව කෙරෙන දෙවැනි සී සෑම තෙක්, පස් පිඩලිවල තුනෙන් දෙකක්වත් ගිලියන තරමේ ජල මට්ටමක් පවත්වා ගත යුතුවේ.
- දින 14 කට පසු දෙවැනි සී සෑම සිදුකරන්න. ලියැද්දේ ජල මට්ටම තවත් සතියක කාලයක් තුන්වෙනි සී සෑම මගින් ලියැද්ද මට්ටම්කරන අවස්ථාව දක්වා තබාගත යුතුයි.
- දෙවැනි හා තුන්වෙනි සී සෑම කොකු නගුල හෝ රොටොවේටරය මගින් සිදුකල හැකියි.
- පිදුරු, කොළ පොහොර, ගොම යනාදී කාබනික ද්‍රව්‍ය දෙවැනි සීසෑමට පෙර කුඹුරට යෙදීම ඉතා වැදගත් බව මතක තබාගන්න.
- නියර සෑදීම හා ලියැද්ද ක්‍රමානුකූලව මට්ටම්කිරීම මගින් ජල හානිය අවම කිරීම හා ලියැද්දේ ජලය රඳාගැනීමේ ඉහල හැකියාව තහවුරු කරගන්න.
- අඩ වශයෙන් දහනය කල දහයියා දෙවන සීසෑම අතරතුරදී කුඹුරට යෙදිය හැකිය. කාබනික ද්‍රව්‍ය පදනම්වූ නව මූලික පොහොර යෙදිය යුත්තේ තුන්වෙනි සීසෑම සමගයි.
- අතින් හෝ යන්ත්‍රානුසාරයෙන් පැල සිටුවීම හෝ බිජ වස්තූන් වැපිරීම උදෙසා වඩාත් දිරිගන්වනු ලබන්නේ, පසු අවස්ථාවකදී අතින් හෝ යන්ත්‍රිකව ක්‍රියාත්මක කෙරෙන වල් නෙලනයන් භාවිතයට ඒ හරහා පහසුකම් සැලසෙන බැවිනි.
- ජල සැපයුම සීමාසහිත විය හැකි පළමු මාස දෙක නිසා, වඩාත් සුදුසු බෝග ස්ථාපන ක්‍රමවේදයක් යයි නිර්දේශ කෙරෙන බිජපැල වැපිරීම නොහොත් පැරණි ක්‍රමය අනුගමනය කරන්නේ නම්, අතින් වල් නෙලීමේ වැඩ සටහනද කල් ඇතිව සුදානම් කරන්න.

- බෝග ස්ථාපනයෙන් දින පහකට පසු, වැපිරූ හෝ පැල සිටවූ සෑම ලියැද්දකම ජල මට්ටම සෙන්ටිමීටර දෙක තුනක් ගැඹුරට දින 21 ක් පමණ කාලයක් තිස්සේ පවත්වා ගත යුත්තේ වල් බීජ ප්‍රරෝහණය වැලැක්වීම සඳහායි. කෙසේ වෙතත් පැරණි ක්‍රමය අනුගමනය කෙරුවේ නම්, බීජපැල වැපිරූ දා සිටම දින 21 ක් ඉදිරියට මෙම ජල මට්ටම ලියැදි තුළ නඩත්තු කළ යුතුය.
- කුමන ක්‍රමවේදයක් ඔස්සේ බෝග ස්ථාපනය සිදුකලත් තෝරාගත යුතුවන්නේ මාස තුන හමාරේ වයස් කාණ්ඩයේ වී ප්‍රභේදයන්ය. අදාළ කුඹුරට වාරි ජලය සැපයෙන වැව සම්පූර්ණ ධාරිතාවයෙන් පිරී ඇත්නම් පමණක් ඉදිරි කන්නයේදී මාස හතර වයස් කාණ්ඩයේ වී ප්‍රභේදයක් තෝරා ගත හැකිය.
- වගා ස්ථාපනය නොවැම්බර් මස 25 වෙනිදාට පෙර සිදුකළ යුතුවේ.

වර්ෂාපෝෂිත වී වගා පද්ධති

- තැටිනගුල හෝ වෙනත් නගුලක් භාවිතයෙන් වියලි භූමියේ මූලික බිම් සැකසීම සෙන්ටිමීටර් 25 - 30 ක් ගැඹුරට සිදුකළ යුත්තේ කන්නයේ පළමු වැසි ලැබීමටත් පෙරදීය. ඉන් අනතුරුව ඉහත විස්තර කළ පරිද්දෙන් අනෙකුත් බිම් සැකසීමේ පිළිවෙත් අනුගමනය කළ යුතුවේ.
- ජේලියට වැපිරීම කරන්නේ නම්, යාන්ත්‍රික වල නෙලීමට එය පහසුවක් වේ. එසේ නැත්නම් අතින් වලිනෙලීමේ කටයුතු කල් ඇතිව සූදානම් කරගත යුතුයි.
- මාස තුනේ වයස් කාණ්ඩයේ වී ප්‍රභේද භාවිතා කළයුතු අතර වගා ස්ථාපනය ඊසාන දිග මෝසම ඇරඹීමට පෙර, නොවැම්බර් 25 වෙනිදාට කලින් සිදුකළ යුතුයි.

වර්ෂාපෝෂිත වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග

- යන්ත්‍රෝපකරණ හා කෘෂි උපකරණ පිරිසිදුව තබාගන්න.
- ඉහල දිරියක් සහිත බීජපැල හා ගුණාත්මයෙන් ඉහල, වල්බීජ රහිත බීජ තොග භාවිතා කරන්න.
- කාබනික පොහොර සහනාධාර වැඩසටහන තුලින් ආවරණයක් නොලබන බෝග සඳහා බෝග රක්ෂණාවරණයක වාසිය ලබාගැනීම උචිතය.
- උස්බිම් වල පාංශු හා තෙතමනය සංරක්ෂණය උදෙසා පාංශු සංරක්ෂණ වැටි ඉදිකිරීම, බැවුමට සාමාන්තරව සීසෑම සහ සමෝච්ච රේඛා ඔස්සේ බෝග ස්ථාපනය වැනි දෑ නිර්දේශ කරනු ලැබේ.
- නව පොහොර නිර්දේශයන්ට අනුකූලව මූලික පොහොර යොදන්න.
- පාංශු තෙතමනය ආරක්ෂාකරන අතරතුර සිදුවෙන වල් මර්දනය වෙනුවෙන් හැකි උපරිමයෙන් වසුන් යෙදීමට දිරිගන්වනු ලැබේ.
- හැකිතාක් දුරට කඩින් කඩ බෝග ස්ථාපනය මගහරින්න
- ඒකාබද්ධ පලිබෝධ කළමනාකරණ ක්‍රමෝපායයන් වගා කන්නය අවසන් වනතෙක් අනුගමනය කිරීම අනිවාර්යය වේ.

බඩ ඉරිඟු

- සැප්තැම්බර් මාසයේ මැද භාගයට අදාළව ලැබිය යුතු සාමාන්‍ය අගයට ආසන්නව, සවස් කාලයට, කෙටි කාලීනව, තීව්‍ර ලෙස ලැබෙන ආරම්භක වැසි උපයෝගී කරගනිමින් බිම් සැකසුම සිදුකරන්න.

- පළමු බිම් සැකසීම සඳහා තැටි නගුල හෝ මෝල් බෝඩ් (Mould-board) නගුල භාවිතා කෙරෙන ගැඹුරු සීසෑම නිර්දේශ කරන අතර දෙවැනි බිම් සැකසුම කොකු නගුල හෝ රොටොවේටරය යොදාගනිමින් සිදුකරන්න.
- දෙසැම්බරයේදී දරුණු ලෙස සේනා දළඹු ආක්‍රමණයකට බෝගය හසු විය හැකි බැවින් ඔක්තෝබර් 15 වෙනිදාට පෙර බෝග ස්ථාපනය අවසන් කිරීමට උපරිමයෙන් උත්සාහ කළ යුතුවේ.
- යාන්ත්‍රික වල් නෙලීමට පහසුවක් වන නිසා, ජේලියට බීජ දැමීමෙන් බෝග ස්ථාපනය කිරීම වඩාත් උචිතවේ.
- ජේලි අතර මුංඇට වගාවක් අතුරු බෝගයක් ලෙස වවන්නේ නම් වල් මර්දනයට එය පිටිවහලක් වනවා පමණක් නොව අතිරේක ආදායමක් ලැබීමටද මග සලසයි.

මිරිස්

- සැප්තැම්බර් මාසයේ මැද භාගයට අදාළව ලැබිය යුතු සාමාන්‍ය අගයට ආසන්නව, සවස් කාලයට, කෙටි කාලීනව, තීව්‍ර ලෙස ලැබෙන ආරම්භක වැසි උපයෝගී කරගනිමින් බිම් සැකසුම සිදුකරන්න.
- පළමු බිම් සැකසීම සඳහා තැටි නගුල හෝ මෝල් බෝඩ් (Mould-board) නගුල භාවිතා කෙරෙන ගැඹුරු සීසෑම නිර්දේශ කරන අතර දෙවැනි බිම් සැකසුම කොකු නගුල හෝ රොටොවේටරය යොදාගනිමින් සිදුකරන්න.
- පැල සිටුවීම ඔක්තෝබර් 15 වෙනිදාට පෙර අවසන් කරන්න.
- බෝගයේ පළමු හා අවසන් කාල වකවානුව වෙනුවෙන් අතිරේක ජල සම්පාදන ක්‍රමවේදයන් සොයාගත යුතුවේ. ජල පරිභෝජනයේ කාර්යක්ෂමතාවය උදෙසා විසිරුම් වාරි තාක්ෂණය වැනි පියවර අනුගමනය කිරීම දිරිගන්වනු ලැබේ.
- යාන්ත්‍රික වල් නෙලීමට පහසුවක් වන නිසා, ජේලියට පැල සිටුවීම වඩාත් උචිතවේ.

මාෂ බෝග (මුංඇට, කවුපි, උඳු, සෝයා බෝංචි සහ කොල්ලු)

- **මුංඇට:** දෙසැම්බර් පළමු සතියෙන් පසු බෝග ස්ථාපනය කළ යුතුවේ (උතුරු හා උතුරුමැද පළාත් සඳහා) ඔක්තෝබර් පළමු සතියේ (දකුණු හා උතුරු ප්‍රදේශ)
- **කවුපි, උඳු:** වගා ස්ථාපනය නොවැම්බර් මැද භාගයේදී සිදුකළ යුතුවේ.
  - නව පොහොර නිර්දේශයන්ට අනුකූලව මූලික පොහොර යොදන්න.
  - ඒකාබද්ධ පලිබෝධ කළමනාකරණ ක්‍රමෝපායයන් අනුගමනය කිරීම අනිවාර්යය වේ.
- **සෝයාබෝංචි:** බෝග ස්ථාපනය නොවැම්බරය දක්වා පමා කළ හැකිවේ. මේ අනුව බෝගයේ මුල් අවධිය පසේ පවත්නා තෙතමනය හා වැසුමෙහි බලපෑම සමග කළමනාකරණය කළහැකි වනු අතර, පසු අවධිය නොවැම්බරයේ අගභාගයේ සිට සාමාන්‍ය අගයකින් ලැබෙනු ඇතැයි අපේක්ෂිත ඊසානදිග මෝසම් වැසි සමග ඉදිරියට පවත්වාගෙන යා හැකි වේ.
- **කොල්ලු:** වියලි කලාපය තුළ බීජ වැපිරීම ඔක්තෝබර් පළමු සතියේදී සිදුකළ යුතුය.

තෙල් බෝග (රටකපු හා තල)

- **රටකපු :** ඔක්තෝබර් 15 වෙනිදා වන විට බෝග ස්ථාපනය අවසන් කල යුතුය. කෙසේ වෙතත් බෝගයේ මල් පිපෙන අවධිය වන සිටුවා සති 3-4 කට පසු කාලය පාංශු ජල හිඟයට බෙහෙවින් සංවේදී අවස්ථාව වේ. කාලීන අනාවැකිකරණයට අනුව නොවැම්බර් අග භාගයේදී ලැබෙන වර්ෂාපතනය සාමාන්‍ය අගයට වඩා පහලින් පැවතීම හේතුවෙන් බෝගය ජල ඌනතාවයකට මුහුණදෙන්නේ නම් අතිරේක ජල සැපයුමක් ලබාදීම කෙරෙහි අවධානය යොමුකළ යුතුවේ.
- **තල :** සාර්ථක අස්වැන්නක් ලබාගැනීම උදෙසා බීජ වැපිරීම සැප්තැම්බර් මැද වනවිට නිමකළ යුතුය. මේ වනවිට පවතිනු ඇත්තේ සාමාන්‍ය අගයට ආසන්න වර්ෂාපතනයක් වනු ඇත.

ඵළුවළු වගාව (උඩරට ඵළුවළු)

අගෝස්තු මස අවසන් සති කීපය තුළදී ලැබුණු වර්ෂාපතනය හේතුවෙන් මධ්‍යම කඳුකරයේ විශේෂයෙන් බටහිර බෑවුම් ප්‍රදේශයන්හි බෝග ස්ථාපනය පසේ පවත්නා තෙතමනයත් සමග සිදුකිරීම බාධාවක් නොවනු ඇත. සැප්තැම්බර් මාසය තුළ ලැබෙන වර්ෂාපතනය සාමාන්‍ය අගයට ආසන්නව පැවතුනත්, දිවයිනේ උඩරට හා මැදරට තෙත් කලාපීය ප්‍රදේශයන් වෙත ඔක්තෝබර් හා නොවැම්බර් මාස තුළ ලැබෙනැයි අපේක්ෂිත සාමාන්‍ය අගයට මදක් පහළ වර්ෂාපතනය බෝගවල අඛණ්ඩ වර්ධනය කෙරෙහි ඇතිකරනු ඇත්තේ හිතකර පරිසරයකි. මන්දයත් වැඩිපුර ලැබෙන වැසි තත්වයන් විසින් බොහෝ දිලීර හා බැක්ටීරියා ආසාදනයන් වැඩි කරන අතර පසු අස්වනු හානිය ද ඉහළ අගයකට පමුණුවනු ලබන නිසාය.

මෙම කෘෂි-කාලගුණික අනාවැකිය සම්පාදනය කර ඇත්තේ කොළඹ කාලගුණ විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද සෘතුමය දේශගුණ අනාවැකිය සහ බතලගොඩ වී පර්යේෂණායතනයේ මෙන්ම මහඉලුප්පල්ලම ක්ෂේත්‍රබෝග පර්යේෂණායතනයේ අධ්‍යක්ෂවරුන්ද, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ව්‍යාප්ති හා පුහුණු අධ්‍යක්ෂවරයාගේද අදහස් සැලකිල්ලට ගනිමිනි.

2021/22 මහ කන්නයේ ඉතිරි කාලය වෙනුවෙන් වූ යාවත්කාලීන කෘෂි කාලගුණික අනාවැකියක් ඔක්තෝබර් මස මුලදී කාලගුණවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුවේ සහ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ අදාළ පාර්ශවයන් අතර තොරතුරු විමසීමෙන් යුතුව නිකුත් කෙරෙනු ඇත.

පිටපත : ආචාර්ය බී. ඩී. ආර්. පුණ්‍යවර්ධන - ප්‍රධාන විද්‍යාඥ (කෘෂි-දේශගුණ විද්‍යාව)
සිංහල පරිවර්තනය : සනත් එම්. බණ්ඩාර - සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ,
ජාතික කෘෂිකර්ම තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානය

පරිගණක නිර්මාණය : ඒ.ඒ.රුවනි යශෝධරා
අධීක්ෂණය හා උපදෙස් : ඩබ්.එල් හිරාන් පීරිස් (අධ්‍යක්ෂ - තොරතුරු හා සන්නිවේදන), අයි.එස්.එම් හලිමිදින් (සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ)